

Osobní asistence: 20 let na Orlickoústecku

Oblastní charita poskytuje službu osobní asistence v okrese už dvě dekády. Marie Vychytilová je po 12 letech práce ve službě jednou ze služebně nejstarších osobních asistentek. Za tu dobu pečovala o jednadvacet klientů. Každý měl jiná zdravotní omezení, jinou povahu, jiné potřeby.

Jsou ale klienti, kteří ze srdce nevymizí, jak říká Marie: „Nejraději vzpomínám na paní Fajtovou z Letohradu. Byla to spokojená paní, hodně jsme si povídaly a chodily ven na procházky. Vozila jsem ji na invalidním vozíku po okolí. Moc ráda krmila kachny u rybníka. Dalším oblíbeným klientem byl pan Holeček. Vždycky po obědě jsem mu uvařila kávu, vykouřil si cigaretu a jeli jsme ven. On jel na elektrickém vozíku, já šla vedle něj. U nádraží jsme si dali zmrzlinu, poohlédli jsme se po okolí. Často chtěl jen na zahradu u domu. Seděl tam pod stromem a díval se.“

Ted' Marie dochází ke starší paní, která trpí demencí. Chodí s ní ven, podává jí jídlo, pomůže obléct nebo s hygienou. Pomůže jí sepsat věci, které potřebuje nakoupit, a pak jdou společně na nákup. Cestou se někdy dají do řeči se známými kolemjdoucími, jindy nahlédnou do výloh obchodů. Osobní asistentka tráví se svým klientem obvykle větší časový prostor, takže srdečný vztah založený na profesionalitě je mezi nimi velmi důležitý. Někdy právě díky tomu klient dokáže dělat i pokroky ve svém zdravotním stavu. A Marie Vychytilová má srdce na pravém místě. Už od malička je zvyklá pomáhat druhým. „Když jsem chodila do osmé třídy, celé prázdniny jsem hlídala jedné paní půlroční miminko. Anebo když jsem viděla lidi venku máchat prádlo v řece, tak jsem hodila aktovku do trávy a šla jim pomoci,“ vysvětluje.

Práce osobní asistentky není často jednoduchá. Vedoucí služby Marie Maříková k tomu uvádí:

„V Oblastní charitě pracuje v současné době 25 osobních asistentů u 24 klientů s různými zdravotními komplikacemi – od roztroušené sklerózy, Parkinsonovy nemoci až po pokročilou demenci a psychická nebo onkologická onemocnění. Máme i pacienty s diabetem či nevidomé. Někteří jsou vlivem nemoci agresivní. Osobní asistenti to všechno musí zvládnout a brát klienty, jací jsou, i s jejich nemocemi či náladami.“

Osobní asistent se snaží klienty aktivizovat, rozhovorem, činnostmi běžné sebeobsluhy, drobnou prací, hrami. Má k tomu i speciální pomůcky na procvičování jemné motoriky. Pomůcky se osvědčily už tam, kde vznikly – v Sociálně terapeutických dílnách v Králíkách, kde je klienti nejen vyrobili, ale sami na nich procvičují vlastní šikovnost. Navléct podle nákresu gumičku mezi hřebíky nebo šněrovadlo do dírek na dřevěném kotouči, vložit drobné korálky do otvoru ve víku sklenice anebo nacvakat dřevěné kolíčky na podložku dá zabrat. Ale když se to podaří, dobrý pocit stojí za to.

Milující a respektující prarodiče jsou bohatstvím pro každou rodinu

Spokojené stáří spočívá v tom, aby si člověk zachoval nějakou svobodu rozhodování a aby měl co nejdéle pocit užitečnosti nejen sám pro sebe, ale i pro své okolí. Měli bychom staré lidi podporovat v činnostech, jichž jsou schopní. Umožnit jim, aby mohli co nejdéle žít tak, jak žili celý život, navzdory limitům, jaké jim stáří přináší. Velmi důležitý je samozřejmě také kontakt nejbližší rodiny a přátel.

I když jejich síly nejsou jako dříve, často umí „zatáhnout“ a unesou mnohé. Nesou pokračování rodu, tradice a rituály. Je důležité, aby dětem nechyběl kontakt s prarodiči. Výzkumy ukazují, že děti, které mají blízký vztah se svými prarodiči, mají méně psychických potíží i problémů s chováním a lépe se vypořádávají s traumatickými životními zkušenostmi než děti, kterým toto širší zázemí a opora prarodičů chybí. Výhodou vyššího věku je, že přináší nadhled, který člověka osvobozuje. Staří lidé jsou sice pomalejší, ale právě to jim dodává nadhled, kterým mohou obohatit mladší generaci.

Pokud děti zažijí, co obnáší péče o prarodiče, ponesou si to v sobě celý život, a bude pak pro ně úplně přirozené postarat se jednou o své rodiče. Děti vždy nejlépe formuje příklad, jaký vidí kolem sebe.

Oblastní charita poskytuje seniorům řadu služeb. Jednou z nich je třeba pečovatelská služba v Letohradě, která působí v obcích Letohrad, Šedivec, Mistrovice, Nekoř, Verměřovice, Dolní Čermná, Horní Čermná, Petrovice, Lukavice, Písečná. A dále Charitní pečovatelská služba Ústí nad Orlicí, která působí v Ústí nad Orlicí a dále v obcích Oucmanice, Mostek, Nasavrky, Orlické Podhůří, Libchavy, Hrádek, Jehnědí, Sudslav nad Orlicí, Velká Skrovnice, Sudslava, Seč, Podlesí, Sopotnice, Dlouhá Třebová, Dolní Dobrouč, Přívrat, Řetůvka, Řetová, Černovír, Němčice, Česká Třebová.

*Bc. Marie Urbanová, Charitní pečovatelská služba Letohrad, tel.: **734 769 712**, email: chps.let@uo.hk.caritas.cz*

*Mgr. Jiřina Matějčíková, Charitní pečovatelská služba Ústí nad Orlicí, tel.: **731 402 341**, email: chps.uo@uo.hk.caritas.cz*

Ohlédnutí za pěti lety poskytování služeb v oblasti oddlužení

Občanská poradna Ústí nad Orlicí je již pět let držitelem akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení. Co si pod tím představíte? A co všechno se našim klientům za tu dobu podařilo?

Oddlužení, lidově osobní bankrot, se v českém právním řádu objevil v roce 2007. Prapůvodně šlo o „druhou šanci“ pro spotřebitele, kteří se neúměrně zadlužili a své dluhy již nezvládali splácet. Podnikatelům a živnostníkům byla tato cesta zapovězena. Již od nabytí účinnosti poskytovaly občanské poradny napříč celou zemí dlužníkům informace a rady, jak oddlužení využít. Během let počty žadatelů rostly, oddlužení se zpřístupnilo i lidem se starými podnikatelskými dluhy a nakonec i aktivním podnikatelům.

Ruku v ruce s nárůstem žádostí šla i regulace. Zatímco na začátku si mohl každý dlužník sám podat návrh k soudu, od r. 2017 musel být návrh sepsán a podán pouze odborníkem, např. advokátem, insolvenčním správcem či tzv. akreditovanou osobou. Naše poradna akreditaci úspěšně získala a návrhy klientům díky tomu bezplatně sepisujeme a podáváme ke krajským soudům.

Klienti oceňují, že zatímco advokáti a insolvenční správci sepisují návrhy za pevně daný poplatek, služby občanské poradny jsou zcela zdarma. Všem klientům také nabízíme jak před podáním návrhu, tak kdykoli v průběhu oddlužení bezplatné poradenství.

Snažíme se s klienty řešit jejich problémy komplexně – nejde nám o to co nejrychleji podat co nejvíc návrhů. S každým klientem probíráme i souvislosti – jak se do dluhů dostal a zda mu v budoucnu nehrozí další zadlužování. S klienty pečlivě zvažujeme, jestli je pro ně oddlužení ideálním řešením a jaké jsou jiné alternativy. Předem počítáme, jak vysoké budou splátky na oddlužení a zda člověk zvládne ze zbývajících peněz hradit bydlení, dojíždění do práce a všechny své další potřeby.

Mnohdy se stává, že se klient přijde zeptat na oddlužení a během spolupráce vyplyne a vyřeší se jiný problém, např. se klientovi podaří zrušit vyživovací povinnost, která již nebyla nutná, podaří se přejít z práce na černo do legálního zaměstnání, příp. se ukáže, že dluh, kterého se klient tolik obával, je již promlčený nebo exekuce neoprávněná.

Za pět let trvání akreditace podala Občanská poradna Ústí nad Orlicí přes 400 návrhů na povolení oddlužení za své klienty. Mnoho dalších lidí se na poradnu obrací pro radu, jak své dluhy řešit, i když oddlužení nakonec z různých důvodů nevyužijí. Těší nás, když se pak od klientů dozvíme, že jejich oddlužení bylo úspěšné, dluhů se zbavili a začali nový život.

Občanská poradna, tel. 734 281 415, www.uo.charita.cz